Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KFIL/mdPldMe-J/22
Názov predmetu	Platónov dialóg Menón
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	5
Vyučujúci	Mgr. Zuzana Zelinová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Predmet je hodnotený priebežne, podmienkou je pozorná a aktívna účasť na hodinách, detailná znalosť primárnej a sekundárnej literatúry, schopnosť argumentovať a odborne diskutovať. Výsledná známka je súčtom bodov za vyššie uvedené aktivity študenta počas semestra. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

Predmet je hodnotený priebežne, podmienkou je pozorná a aktívna účasť na hodinách, detailná znalosť primárnej a sekundárnej literatúry, schopnosť argumentovať a odborne diskutovať. Výsledná známka je súčtom bodov za vyššie uvedené aktivity študenta počas semestra.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie je totožné s priebežným.

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Platón patrí k prominentným postavám európskej filozofie a jeho dialógy sú dodnes interpretačnou výzvou. Študenti spoznajú v rámci absolvovania predmetu podstatné súvislosti, princípy a paradigmy z oblasti platónskych štúdií.
2. Zručnosti: Študenti sa prostredníctvom kritickej analýzy a komparácie jednotlivých interpretačných prístupov k Platónovmu dialógu Menón naučia posúdiť relevantné postupy a metódy riešenia teoretických a praktických problémov v oblasti dejín filozofie a systematickej filozofie.
3. Profesijné kompetencie: Na základe získaných analytických schopností a intelektuálnych zručností sú absolventi predmetu schopní identifikovať a kriticky reflektovať aktuálne odborné problémy a nachádzať možnosti ich riešenia, samostatne formulovať nové hypotézy a argumenty, navrhovať a aplikovať vlastné zistenia na rozvoj odboru.
4. Prenositeľné kompetencie: Absolventi predmetu si osvoja jazykové kompetencie v materinskom jazyku, skultivujú svoj ústny prejav a schopnosť verejne prezentovať svoje postoje.

Stručná osnova predmetu

- Historicko-politické pozadie Platónovho diela, miesto Platóna v dejinách filozofie, sokratovská otázka.
- Štýl a forma Platónových dialógov, interpretačné prístupy (developmentalisti, unitariáni, skeptický prístup).

Dialóg Menón:
- Otvorenie dialógu: 70a–71d a prvá definícia areté: 71e–73c
- Druhá definícia a tzv. lekcia v definovaní: 73c–77d
- Tretia definícia areté: 77b–79e, Menón ako partner rozhovoru
- Menónovo pripodobnenie Sókrata k raji: 79e–80d
- Tzv. „Menónov“ paradox: 80d–81a
- Analýza anamnésis 81a–e
- Tzv. hodina geometrie 82b–85d a záver pasáže o anamnésis: 86b6–c2
- Metóda ex hypotheseós: 86c–87c
- Areté je učiteľná: 87c–89c verzus areté nie je učiteľná: 89e–96d
- Areté ako pravdivá mienka: 96d–100b

Sylabus predmetu

- Historicko-politické pozadie Platónovho diela, miesto Platóna v dejinách filozofie, sokratovská otázka.
- Štýl a forma Platónových dialógov, interpretačné prístupy (developmentalisti, unitariáni, skeptický prístup).
Dialóg Menón:
- Otvorenie dialógu: 70a–71d a prvá definícia areté: 71e–73c
- Druhá definícia a tzv. lekcia v definovaní: 73c–77d
- Tretia definícia areté: 77b–79e, Menón ako partner rozhovoru
- Menónovo pripodobnenie Sókrata k raji: 79e–80d
- Tzv. „Menónov“ paradox: 80d–81a
- Analýza anamnésis 81a–e
- Tzv. hodina geometrie 82b–85d a záver pasáže o anamnésis: 86b6–c2
- Metóda ex hypotheseós: 86c–87c
- Areté je učiteľná: 87c–89c verzus areté nie je učiteľná: 89e–96d
- Areté ako pravdivá mienka: 96d–100b

Odporúčaná literatúra

HAVLÍČEK, A. (ed.). 2000. Platónův dialog Menón. Praha: Oikoymenh, 109 s. ISBN 80-7298-013-0.
PLATO. 2005. Meno. In Meno and Other Dialogues. Translated with an Introduction and Notes by Robin Waterfield. Oxford and New York: Oxford University Press, 190 s. ISBN 978–0–192–80425–9.
PLATÓN. 2000. Euthydémos, Menón. Praha: Oikoymenh, 137 s. ISBN 80-85241-56-9.
PORUBJAK, M. 2008. Problém anamnésis a Platónov dialóg Menón. In Filozofia, roč. 63, č. 1, s. 28 – 38. ISSN 0046-385X.
SCOTT, D. 2005. Plato's Meno. Cambridge: Cambridge University Press, 238 s. ISBN 978-0-511-14655-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, český, anglický jazyk

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 126 hodín